شماره ۱۰۷ ایکنجی دوره

۳شنبه ۲ بهمن ۱۳۲۴

آذربایجان

مسئول مدیر : احمد موسوی

اداره‌نین محلی ستارخان خیابانی

قیمتی ۱ ریال

آبونه	ایلیک	۲۵۰	ریال
۶	آیده	۱۲۰	«
۳	«	۶۰	«

بو روزنامه آذربایجان دموکرات فرقه‌سینین ناشر افکاری‌در

انجمنلرین انتخابی یولوندا

باش وزیریمیز آقای پیشه‌وری جمعه گونی سویله‌دیکی نطقنده انجمنلر مسئله‌سینه چوق بویوك اهمیت قائل اولموشدور... و بو مسئله حقیقته ده اهمیه‌شایاندر... چونکه دمکراسی و دمکرات آدلانان هر بیر حکومت دستگاهی خلقین عملی نظارتی آلتندا قورولمالی و خلقه مربوط اولان ایشلرده مستقیم صورتده خلقین نظرین بیلمه‌لی ، رعایت ایتمه‌لی واونی ئوزینه عاید اولان ایشلرده جدی صورتده دخالت ویرمه‌لی‌در.

بونظره گوره بیزیم فرقه‌میزه متکی اولان ملی حکومتمیز؛ بوتون دمکرات ئولکه‌لرده بیوك اهمیه حائز اولان دمکراسی پرنسیبین اساس پایه‌لریندن بیری سایلان انجمنلر مسئله‌سینه بویوك اهمیت ویریر و باش وزیریمیزین دیدیکی کیمی، گئچن فاسد دستگاهی اصلاح ایتمك ایچون « تشکیلات یولی ایله داخل اولور ، اونی‌دا بیرنجی نوبه‌ده انجمنلر تشکیلی یولی ایله چوق‌دا آشاغیدان ، بولوك انجمنلریندن باشلیر »...

بوانجمنلرین انتخابی ملی مجلسیمیزین ۱۳ نمره‌لی قرارینا و ملی حکومتین آلدیغی تصمیمه نظراً بو گونلرده اجرا اولونوب بهمنن اول گونلرینده خاتمه تاپاجاقدر...

ملی مجلسیمیزین قراری بو سئچگیلرده بوتون ۲۰ یاشنا چاتمیش آذربایجانلیلارین شرکت ایتمه‌سینه و ۲۵ یاشیندان آز ۷۰ یاشندان چوخ اولمین لرین سئچیلمه‌سینه امکان یاراتمشدر.

بیز خلقیمیزین ملی مجلس وبلدیه سئچگیلرینده گوستردیکلری علاقه و مسرتله بو سئچگیلرده ده انتخاب ایده‌جکلرین، و ئوز بلوك، محال یا ولایتلرینن عمومی ایشلرینده اداره‌لرین مالی خرجلرینده هابئله مالی احتیاجلارین تخمینینده یاخیندان نظارت ایتمك ایچون مطمئن و دوزگون آداملار سئچه‌جکلرینه امینیك...

بئله‌لیکله خلقیمیز ئوز مقدراتینی تام صورتده الینه آلاجاق، و ئوزونه مربوط اولان ایشلری حل ایتمك ایچون لازمی تدبیرلر گوره‌جکدیر.

بو انجمنلره بیرلی مجلس‌لر دیمك، یاخود ملی مجلسین محلی ممثللری آدلاندیرماق اولار. چونکه بو انجمنلر بوتون اداره‌لرین ایشلرینده نظارت ایده‌جك ، بیر دولت مأمورینمدن اوغورلوق ، اگریلیك یا آیری پیس ایشلر گوروندوگی زمان اونون عزل و ده گیشاه‌سین مربوط وزارتخانه‌دن ایستیه‌جکدر.

بو عیناً ملی مجلسین وزیرلر هیئتین ایشلرینده نظارت ایله‌دیگینن نظیری‌در.

بو ملی دولتمزین ، بش ایلدن بری بوتون دمکرات و آزادلیق سئون عنصرلرین سونگو ، گاوله ، حبس و تهدید ایله جواب ویریلن تقاضالارینن حقیقی اولاراق اجراسی یولوندا آتدیغی بویوك بیر قدمدر.

دنیا خبرلری

دوگل استعفاء ایتدی

ژنرال دوگل دونن میوفلیکس گونن مؤسسلر مجلسی رئیسنه بیر مکتوب گوندرمیشدیر. دوگلین خصوصی کاتبی بومکتوبدان دانیشرکن دیمیشدر:

« اگر دیسم که ژنرال بو مکتوبدا استعفاسین ویرمیشدیر هیچ بیر سری افشا ایتمه‌میش اولاجاغام سانیرام. چونکه دوگل ئوز تصمیمندن صرفنظر ایتمیه‌جك‌در او بیر مدت بوندان قاباقدان سیاستدن چکیلمك فکرینده ایدی.

فرانسه‌نین گله‌جك کابینه‌سی حقنده

کمونیستلر فرانسه‌ده اوچ فرقه‌نین شرکتی ایله کمونیست فرقه‌سینین لیدری « موریس تورزه‌نین ریاستی آلتندا بیر کابینه‌نین قورولوشونا طرفداردرلر فقط جمهوریتچی خلق پارتیسی‌نین بوتکلیف قبول ایدیب ایتمیه‌جگی معلوم دگلدر.

دوگل نیه استعفا ایتدی

لوزان رادیوسو - ژنرال دوگلون استعفاسی کابینه‌ده اوچ بویوك فرقه‌نین آراسیندا تعادل اولماماسندان و سیاست آداملارینن اوردو ایشلرینه قاریشمالاریندان ایره‌لی گلمیشدیر ژنرال دوگل سیاست آداملارینن اوردو ایشلرینه دخالت ایتمه‌لرینه مخالفت ایدی

فرقه‌لرین نظریه‌سی

جمهوریتچی خلق فرقه‌سینن مرکزی کمیته‌سی استعفا نتیجه‌سینده وجوده گلمیش اولان بحران باره‌سینده مطالعه ایتمك ایچون بیرجلسه تشکیل ویرمیشدر . بواجلاسدا هیچ بیر نتیجه آلنمامشدر.

سوسیالیستلر ایله کمونیستلر بوخصوصدا تازا بیرملاقات ایتمیشلر

سوسیالیست پارتیاسی مرکزی کمیته‌نن وضعیتنی مطالعه ایتمك ایچون اجلاسا چاغیرمشدر .

احتمال ویریلیر جمهوریتچی خلق پارتیسی ولسانت اوریول دن ریاستی آلتندا تشکیل ایدیله‌جك اوچ پارتی‌لیك بیر کابینه‌ده شرکت ایتمگه رضایت ویرسین حتی بو فرقه‌نن بیر کمونیست باش‌وزیرین کابینه‌سینده شرکت ایتمگه حاضر اولدوغودا سویله‌نیلمه‌کده‌در.

متفق ملتلر کنفرانسیندا

ویشنسکی هنوز مسکوادان لندنه دونمه‌میشدر .

مسکوادا ویشنسکی‌نین نه‌وقت حرکت ایده‌جگی حقنده یئنی بیر معلومات ویریلمه‌مکده‌در. « گرومیکو » نون تجربه و اطلاعی چوق اولدوغونا رغماً مولوتف یاخود ویشنسکی‌نین کنفرانسدا شرکت ایتمه‌ملری انگلیس محفللرینده انکسار تولید ایتمیشدیر.

یئنی اسپانیا جمهوری دولتینین آتنماسی یولوندا

فرانس پرس آژانسینن بیلدیردیگینه گوره اسپانیانین یئنی تشکیل اولموش جمهوری دولتی متفق ملتلر کنفرانسی طرفیندن کنفرانسا قبول ایدیلمه‌سین ایسته‌میشدر.

غیر رسمی اولان خبرلره نظرا انگلیس ، فرانسه وسووه‌تلر اتفاقی نماینده‌لری طرفیندن بو پیشنهادین قبول ایدیلمه‌سی مطالعه ایدیلمکده‌در

یونانستاندا

لندن رادیوسی ، یونانستاندان گلمیش خبرلره گوره ۲۰۰۰ نفره یاخین مسلح فرالجی قطعه‌لر مسینا بندری حوالی‌سینده توپلانمیشلار آتن‌ده و ایکی آیری شهرده حکومت نظامی اعلامیه ایدیلمیشدر . سولچی فرقه‌لرمنسوب اشخاصین محبوسی اولدقلاری بیر محبسه حمله ایدیلمیشدر

بقیه‌سی ۴ صفحه‌ده

«یئنی عصر» دن

ب . واردوت

آسیا مسئله‌سینین حل ایدیلمه‌سی یولی

اولی ۱۰۴ نجی نمره میزده

او ئوز شیرین تمایلاتینی توصیه ایدیب یایمالا یرلشمیش شتاتلارین انگلیس ، فرانسه ، هلاندا کیمی آسیادا حامی دان چوق وجهه‌دن دوشموش بویوك مستعمره‌چی دولتلردن اوزاق چکیلمه‌سینی ایسته‌ییر .

((لاتیمور)) آمریکایا بوقطعه‌ده ملایم و حقیقته اویغون بیر سیاست تعقیب ایتمه‌سینی، گئچمیش اشتباهلاردان اجتناب ایدیب آیدین استیلاچیلیق جنبه‌لری اولان عمل‌لردن چکینمه‌سنی توصیه ایدیر . اونون عقیده‌سینجه حرب‌دن صونراکی آسیادا مستعمره ملتلرین اوزه‌رینده تاثیر ایده‌جك اوچ بویوك دولت اولاجاقدر؛

سووه‌تلر اتفاقی چین و آمریکا. سووه‌تلر اتفاقی یئنی تمدن صاحبی بیر ئولکه‌دیر . مؤلف یازیر که : سووه‌تلرین اقتصادی لحاظدان سوسیالیست سیستملری و سیاسی جهتدن سووه‌ت دموکراتیاسی مستعمره خلقلر آراسندا بویوك بیر نفوذا مالك‌در .

بویوك قسمتی اکینچلردن مرکب اولموش آسیا خلقلری آراسندا ایکی مهم عامل تاثیر ایتمکده‌در . بونلاردان بیریسی سووه‌ت ئولکه‌سینده توریاق مسئله‌سینن حلی و باشقاسی سووه‌تلرین ملیتلر باره‌سینده تعقیب ایتدیکلری سیاستدن عبارتدر .

بویوك مالکلرین نفوذونون آراه‌دان گوتورولمه‌سی، یرلرین کندلی‌لر آراسیندا بولونمه‌سی، هابئله‌شورالار حکومتینن مختلف خلقلر باره‌سینده آپاردیغی سیاستی (بوسیاستین نتیجه‌سینده هرملت هانسی عرقدن‌اولارسا اولسون ئوزون باشقالاری ایله مساوی حقوقه‌مالك گورور) آسیادا یاشایان خلقلری سووه‌تلر ئولکه‌سینه امید گوزی ایله باخماغا سوق ایدیر .

مؤلف اظهار ایدیر که: بوتون مستعمره خلقلارینه‌نسبت : « روس‌لار وسووه‌تلر اتفاقی بویوك بیر جاذبه‌یه مالکدرلر . بوخلقلارین نظرینده‌خصوصیله گنجلرین گوزونده ، سووه‌تلر اتفاقی : سوق‌الجیشی امنیت‌دن اقتصادی آسایش‌دن ، معجزه‌لر تورهدن حکیم‌لیك‌دن ، فنی ترلی‌دن ، تربیت آزادلیغندان ؛ هامی ایچون برابرلیق شرائطندن و دمکراتیادان عبارتدر : بومجموعه ایسه بویوك بیر قدرت‌در» (۴۹ نجی صحیفه)

«لاتیمور» آمریکانی سووه‌تلر اتفاقینن باشقا ملتلر، خصوصیله کیچیك و ضعیف ملتلر ایله بسله‌دیگی رابطه تجربه‌سین دقتله مطالعه ایتمگه چاغیریر .

مؤلف مخصوصا نشان ویریر که بو رابطه‌لر دقیق وهوشلی بیر سیاست اوزه‌رینه قورلموش وباشقاملتلره احترام و اونلارلا مساوات مبدائندن حرکت ایتمکده در . مؤلف آسیا ملتلری ایله سووه‌تلر اتفاقینن نیجه رفتار ایتمگین نشان ویرمك ایچون سووه‌تلر اتفاقی ایله خارجی مغولستان آراسندا موجود اولان رابطه‌نی ذکر ایدیر :

« باشقاملتلر اگر آسیاملتلرین جلب ایتمك ایسترلرسه سووه‌تلر اتفاقینن تعقیب ایتدیگی سیاست اونلار ایچون ؛ بیرمدل ونمونه‌در » (۱۴۴ صحیفه)

چین‌ده‌ن دانیشرکن مؤلف بئله فرض ایدیر که محاربه فتح ایله صونا یتیشدیکدن سونرا ، او ئولکه‌نین اعتبار واهمیتی آرتاجاقدر. بوناگوره چین آسیا قطعه‌سینده‌کی ملتلرین توجه ایده‌جکلری بیر ئولکه حالینا گله‌جکدر . اما اگر چینن دوغرودان بیر بئله قوه حالینا گلمگی ایسته‌نیلرسه هامیدان قاباق گرك حقیقی دمکراسی اوزه‌رینه او ئولکه‌نین داخلی یولونمه‌سینه سون قویولسون .

((لاتیمور)) معتقددر که ژاپنیانین اضمحلالیندا بویوك رول اوینایان یرلشمش شتاتلارین دا اعتباری آسیا خلقلرینن نظرینده آرتیق درجه‌ده آرتمیشدر . اما فقط برلشمیش شتاتلارین تعقیب ایده‌جگی سیاستدر که او ملتلرین وضعینی آمریکایا نسبت قطعی صورتده مشخص ایده‌جکدر؛

« حتی اگر بیز باشقا بیوك ملتلرین مستعمره‌لری باره‌سینده خاص بیر سیاست تعقیب ایتمه‌دیگمیزی اعلام ایدرسك هر حالدا مستعمره خلقلر ژاپنین مغلوبیتندن حاصل اولان نتیجه‌لر اوزوندن بیزیم حقمیزده قضاوت ایده‌جکلر ، نتیجه‌ایسه : آزادلیقدان یا خود بیرینی کوله‌لیکدن عبارتدر ؟ » (۱۵۵ نجی صحیفه)

بونا نظرا ((لاتیمور)) آمریکایا مستعمراتی رژیمین بوندان اولکی صورتده تجدید اولماسینا مخالفت ایتمه‌سینی سفارش ایدیر. اومستعمره وغیر مستقل ئولکه‌لرده ((آچیق قاپی)) سیاستی تعقیب ایدیلمه‌سی کهنه‌مستعمره‌چی قدرتلرین انحصارلارینن قالدیریلماسی

بقیه‌سی ۴ نجی صفحه‌ده

ملی حکومتیمیزین

خلقمزه علاقه سی

جمعه گونی دی آیینین ۲۸نده محترم باش وزیریمیز آقای پیشه‌وری‌نین، ملی حکومتیمیزین گوردیکلری ایشلر باره سینده ایراد ایتدیگی گرامی معروضه‌سیندن آشکار اولدی که بو بیر آی مدت ایچریسینده ملی حکومتیمیز آذربایجاندا ایران حکومتی‌نین اوزون ایللر بویی گوره بیلمدیگی ایشلری گورموشدر. ملی حکومتیمیز بیرینجی نوبه ده بونا نائل اولموش که اوزون ایللر بیر نفر عادی شکلده یاشایب و هیچ ده ئوز آنا توریاغی‌نین ترقی و انکشافینا علاقه‌سی اولمایان آذربایجانلیلاری ایندی ملی بیرلیگه جلب ایتمش ئوزیمیزین و گله‌جك نسللریمیزین سعادتینی بوملی بیرلیکده اولماسی ایفاسنی تاپمیشدر.

ارتجاع حکومتینی ماراقلاندرمایان شیئلردن بیریسی ده خلقمزین آسایشی‌ایدی.

حالبو که ملی حکومتیمیز بونی‌بیرینجی نوبه ده نظرده دوتموشدر، اونون سایه سینده در که ایندی بو بویوك شهریمیزین خیابانلاریندا اوتوبوسلارین جریانی خلقمیزین دادینا چاتمیشدر.

ها بئله شهریمیزین خیابانلارینین آسفالتلانماسی، سو یوللارینین ئورتولمه‌سی‌و جور به جور کثافت لرایله آلوده اولموش سولاردان عمله گلن خسته‌لیکلرین قباغنی آلماسی وسائره بوکیمی ایشلر یاخین گونلر ده حکومتیمزین گوره‌جکی ایشلردندر.

باش وزیریمیز حکومتیمیزین گوردیگی ایشلر ایله برابر گله‌جکده گوره‌جگی ایشلردن ده دانیشدیلار. بوندان سونرا آذربایجانلیلارین زحمتلرینین حقیقی قیمته چوریلمه سی ده امیدوار اولوندی.

بئله که باش وزیریمیزین گوستردیگی کیمی ایندیه قدر آذربایجانلی بالالارینین دیرناقلاری، قانلاری، ترلری، گوزلرینین ایشیقینین آزالماسی و بیللرینین بوکولمه‌سی سایه سینده عمله گلن وطنمزین ثروتی اولان فرشلر و دیگر خام مالالاری خارجه آپاریب عوضینده خرازی مالی کیمی ملتین درد یله دگمیه‌ن بزك اسبابلاری گتیریردیلر.

بودا اولون سایه سینده‌ایدیکه حکومت خلقین ئوزینین یوخ بلکه بیر عده استثمارچی‌لرین الینده‌ایدی ایندی ایسه حکومتیمیز خلقین ئوزیندن تشکیل تاپماغی اساسیندا خلقمیزین ده زحمتلری ئوزگه‌لرین استراحتینه یوخ بلکه ئوزیمیزین آسایشیمزین و رفاه حالیمیزین یاخشیلاشماسینا چوریله جك.

ایندی‌یه قدر ئولکه‌مزین خام مالالارینی بیگانه‌لر اوجوز قیمتله آپاریب صنایع مالینا دولدردیگدن سونرا ئوزیمیزه بها قیمتلره ساتیرردیلار، بوندان سونرا ایسه رهبریمیزین دیدیگی کیمی خام مالالاریمیز گرك ئوز فابریکلریمیز ده صنایع مالی حالینا گیچیب ئوز احتیاجیمزی رفع ایتمیین سونرا خارجی بازارلاردا ساتیب بونونلادا هم ئولکه‌میزده صنایعین انکشافنا و خلقمزین ایشسیزلیکدن خلاص اولماسینا و هم ده ئولکه‌میزین بیگانه‌لر ایچون بازار حالیندان چیخاریلماسینا سبب اولسون.

ها بئله باش وزیریمیز ثبوت ایتدی که حکومتیمیز ئولکه‌میزده تجارتین سویه‌سینی نظره آلیب تاجرلریمیزدن ئوتری آلویریشلی بازارلار تهیه اولونماسی فکرینده‌در و البته بوندان‌سونرا تاجرلریمیز ملتین حیاتی احتیاجلارینی نظرده دوتوب ماشین آلات، فابریك کیمی امتعه‌لر وارد ایده‌جکلر.

عین زماندا باش وزیریمیز ئولکه‌میزده فلاحت، معارف و صنایعه بویوك اهمیت ویریله‌جگینی قید ایتدیلر.

بیر داها باش وزیریمیز خلقمزین دولتمزه مالیات اراده ایله ویریلمه‌سیندن راضیلیق ایتدیلر.

بودا خلقمزین ئوز ملی دولتینه اینانماسی سایه سینده‌در. و بوندان سونرا باقلکی کیمی مالیات ویرمکده خلقمزین مرتجع حکومتین توره‌تدیکلری زحمتلردن قورتولماسینی امین ایتدیلر.

عمومیتله باش وزیریمیزین معروضه‌سی آچیقدان آچیقا ثبوت ایتدی و اینانديردی که‌ملی حکومتمزین گوردیگی و گوره‌جگی ایشلر خلقمزین اراده سنین ایفاده سیدر.

حمید لیکوپ

فتحی خشگنابی

موهومات!

خلقی‌دائما جهالت و نادانلیق آلتیندا ساخلایان مسئله‌لردن بیری‌ده موهومات مسئله‌سی‌در، موهوم‌پرست انسانلار حقیقتی درك‌ایده بیلمیه‌رك اساس‌سیز بیر عقیده لردن یاپیشیب و ئوز عقیده‌لریندن غیری بیر آیری‌زاد لاری قبول ایتمگه‌حاضرده گللر.

مشهورروس فیلوفی تولستوی (دیریلیك‌یولی) آدینداکتابیندایازیر: «اوشاقلار ئوزولی‌لریندن وآتا لاریندان دنیانین وانسانین‌نه اولماقینی سئوال ایدیرلر،

انسان‌نه‌جوره گره‌ك‌یاشاسین؟

دییب اونلاردان معلومات آلماق ایسته‌یرلر، اونلارایسه نه‌تکجه ئوز بیلدیکلرینی او، اوشاقلارا ئورگه دیرلر. بلکه ۱۰۰۰ ایل بوندان قاباقکی آداملارین فکرلری نیده. اونلارا ئورگه دییب و اونلارین فکر لرینی ۱۰۰۰ ایل دالی قایتارماق‌ایسته یرلر وبو فکرلرایسه ایندیکی‌محیطده نتیجه‌سیزدر.

اونلار اوشاقلارین فکرینده چوخلی موهومات و خرافات‌تزریق ایتمکله اونلاری ترقی و تکاملدن گری ساخلایرلار...»

بیزهرحالدا بوحقیقتی اعتراف ایتمه‌لیك که: خلقیمز ماشینسم‌عصر ینده، یعنی ۲۰ نجی‌قرنده یاشاییر، بونا بناء بیزیم حیاتیمیز ایسه دنیادا اولان شرائط ایله تطبیق اولینمالیدر.

بونین نتیجه‌سین عملا گوره‌بیله‌ریك بیزیم حیاتیمیزایندی دنیا مدنیتی ایله هم آهنك‌اولما یدر، اونون‌نتیجه سی بودر که خلقیمز بویوك معنوی و مادی بر فقره دچار اولاراق دائما نادانلیق‌دا، ضلالتده قالمیشدر.

عقیده و وجدان آزاددر، بیزیم مرامنامه میزده ایسه بو موضوع قید اولونمیشدر، اما ایضاح ایتمك لازم گلیر:

عقیده آزاد ایکن هرعقیده یئنی صباحین مدنیت و تکامله طرف آپارماق لازمدر.

بوباره‌ده‌توضیح‌ویرمك‌لازم‌در:

هندوستان‌دا ۴۰۰ ملیون نفر تقریبا نفوس‌واردر، بوخلقین اکثریتی دائما زحمت‌ده وایشله‌مکده‌درلر.

من روزنامه لرین بیرینده اوخویوردوم که یازمیشدی هندین زحمتکشلری بیر هفته ایشله‌مگین مقابلنده (۲۵) قران مزدآلیرلار...

اونلارین‌وضعیت‌لری‌هامییا آیدیندر

هند خلقینین متعدد عقیده‌لری واردر، اورادا مذهب چوخ چوخدر. ئوکوزه، گونشه قویونا، آیا، یره، سویا... و سائر موجوداته پرستش ایدیرلر...، ئوکوزین بؤلین‌مقدس سایرلار، چوق وقتلار اتفاق‌دوشوبدر که برنفر، بیرقبیله‌ده‌ن اوبیری‌قبیله‌نین مقدس‌ئوکوزونین‌بولینه بی‌احترام لیق ایتمك ایچون، بوایکی قبیله بیر بیرلری ایله محاربه‌یه ومقاتله‌یه باشلاییب و یوزلرجه، بلکه مینلرجه قانلار توکورلر!

هندوستانه حکومتلیك ایده‌نلر هندلی‌لری‌اوز عقیده لرینده قالماقا و موهوماتا باغلی قالماغا تشویق ایدیرلر...

بونلار خلقین عقیده‌سین «محترم» وآزادسایرلار! وضمنابیر ئوکوزین بؤلینه بی احترامليق ایتمك ایچون مینلرجه آداملارین قانلاری نین توکولمگینده آزاد قویورلار!..

بونا بناء عقیده‌نی ارتجاعی نقطه نظردن آزاد سایماق و مدنیتی خلقه ئوگره‌تمه‌مك‌خلقی همیشه‌اوز کهنه‌فکرلری‌نین‌زنجیرینده‌ساخلاماق کیمی در

هندوستان دا اگر بو عقیده‌لر، فالچی‌لیق، پشیگه، اینه پرستش ایتمك وبالاخره یالانچی مذهب اختلافلاری اولماسیدی. هیچوقت‌اونلارین دائما زحمتده قالیب و استعماری حالدا یاشاماقلاری ممکن اولابیلمزدی

استعمارچی‌لار مترقی عقیده لرین قاباغیندا، موهوماتی خلقین آراسیندا ساخلاییب و اونون اساسلاریلی محکم‌لتمك واسطه‌سی‌ایله اوز چرگین حیاتلاریلا ادامه‌ویرمك‌ایسته‌یرلر.

اونلارین ان مهم اسلحه‌لری موهومات دان عبارتدر.

خلقیمیز، مترقی عقیده‌لره مالك‌اولما ایچون موهومات ایله استعماری سیاستلرین بورادا نفوذ ایتمگیندن جلوگیرلیك ایده جکلر

بعضی کتابلاربورادا علم‌الروح کتابلاری آدینا یازی‌لیب انتشار تاپمیشدر بوکتابلارین چوخی اتفاقا هندلی‌لرین شاه اثرلرینه راجعدر که استعمارچی لار ئوز موفقیت‌لرین تحکیم‌ایتمك عنوانیله اونلارین‌عمللرینی تشویق‌ایدیرلر.

گویا اوایشلر که‌اورادا گوزولور تعجبلی بیر ایشلردر، مثلا بیر کتابدا اوخویوردوم که بیرهندلی مرتاض ۴۰ گون بیر قبرده آج، سوسوز، هواسیز یاتدیقدان‌سونرا ینه ساغ سلامت دورمیشدر، انگلیس لر بوایشی گورمکدن تعجب‌له‌نیب و حیرته دچار اولموشلار!

ومینلرجه بوجور ایشلر...

اما بیز بیلمه لییك که اوجورایشلر اینانمالی در و اساسا بو ایشلر بیزه لازم دگلدر

خلقیمزین فکرینی صحیح یوللارا هدایت ایتمك و اونلاری موهومات گردابندان قورتاریب و دنیاداکی یئنی علمی‌اصوللارا تانیش ایتمك بیزیم ایندیکی‌مهم وظیفه‌لریمزدن‌بیری‌در.

مطمئنا بتون خلقمیزایسه گله‌جك نسلیمیزین حقیقی سعادتینی تامین ایتمك اوغروندا سرعتلی آددیملار گوتوره جکلر...

دکتر علی اکبر شفا نجات

شهرین داخلینده

یول گیتمك قاعده‌لری نظامه سالینمالیدر!

خارجی ئولکه‌لرین هانسی بر شهرینه تصادف اولونورسه ان اول او شهرین‌مدنیتی نظره چارپار اودا کی بوندان عبارتدر:

۱ نجی او شهرین تمیزلیگی.

۲ نجی شهرین داخلینده گلیش گیدیش قاعده لری‌در که خیابانلاردا سیاحت ایده‌ن جماعت تره‌توارین (سکی‌نین اوستیله) نظامی عسگر کیمی جرگه‌ایله دوزیلوب بربرینن آردینجا همیشه یولون ساغ طرفنی نظرده دوتوب گیدیرلر. هیچکس بری بری نین گیدیشینه مانع توره‌تمیر و بو قاعده جماعتی تصادفی حادثه لردنده حفظ ایدیر.

بیزیم شهرلریمیز ده بو قاعده تمامیله عکسنه‌در.

تبریزده سحر دوروورسان قوللوقه گیتمگه و یا فوق العاده بیر ایش ایچون گیدوب قایتماق ایسته‌یرسن ۵ دقیقه‌لیك یولی یاریم‌ساعته گیتمك ممکن‌اولمور و بعضا اداره ایشچیلری قوللوقه‌دا گیجیکیرلر یولون برطرفینی بیر عده خرداـفروش آلویرچیلر دوتوب دیگر طرفیده جماعتین گیدیش گلیش یولودرکه‌اوقاردوشوب‌بربرینه‌اونلارین آراسیندان کیچمك‌غیرممکن‌دروبعضا گورورسن اون‌ـ اون بش نفر یولون اورتاسیندا باش باشا چاتوب صحبته مشغولدیرلر باشقالاری‌نین گیدیشینه مانع‌جیلیك توره‌دیرلر آدام مجبور اولور که دوشوب خیابانین اورتاسیله گیتسون اوداکی قانوندان کناردر و همیده آدام قورخور خدا نکرده درشگه ماشن آلتینه دوشه‌ر. هر بر شهرین تعریفی او شهرین مدنیتیله سایبلار او در که تبریز آذربایجان ملی‌حکومتمزین مرکزی شهری سایبلدیقی ایچون گرك جماعتیمیزده مدنیتین نه اولدیغنی‌باشه دوشوب مدنیته دوغری گیتسونلر.

بو مسئله‌نین حیاته گیچمه سی ایچون نه مدرسه و نه ده تخنیك لازم دگل فقط نظمیه اورقانی بر عده اعلان‌چاپ ایتدیروب گذارلارا ووردورسون‌بو قانونه‌رعایت ایتمیه‌ن شخصلر فدائیلر طرفیندن جریمه اولونسونلار، برنیچه گونون ایچری سینده جماعت یول گتمك قاعده‌لرین اوگره‌شسونلر.

اعلان

آذربایجان دموکرات فرقه سینن قادینلار تشکیلاتینن مرکزی کمیته سی طرفیندن خبر اولونور که بوتون فرقه عضولری اوز حوزه‌لرینده وقتلی‌ـ وقتینده حاضر اولوب اوز فرقه دفترچه‌لرین آلسینلار، ۳ دفعه حوزه جلسه سینه گلمین خانملار فرقه‌دن خارج اولوناجاقدر.

اداری اعلان

روزنامه اداره سینن ۳ـ۱۱ـ۱۹ـ ۹۲ـ ۷۴ـ ۷۵ـ ۷۶ـ ۷۹ نمره روزنامه‌لره احتیاجی اولدوغوندان بونمره لری اوچ برابر قیمته آلماغا حاضردر یوخاریدا قید ایدیلن نمره‌لری اولانلار ساتماق ایسترلرسه آذربایجان روزنامه‌سی اداره سینه مراجعه ایتسنلر.

اسکو بلدیه انجمنی

انتخاباتین نتیجه سی

چهارشنبه و پنشنبه گونی آخشاما قدر هیئت نظار و معتمه‌نین یانندا اسگونین بلدیه سالوننددا انتخابات صندوقی اوخوندی و آشاغیدا قید اولونان آغالار اکثریت ایله بلدیه انجمنی غضولیگه . انتخاب اولدولار

۱ـ آقای یداله کلانتری ۱۶۰۹ رای
۲ـ « علی طهماسبی ۱۲۲۹ «
۳ـ « احمدصالحپور ۱۰۱۱ «
۴ـ « علی مناری ۹۸۵ «
۵ـ « حسن ابوالزاده ۷۸۹ «
۶ـ « حسن ابوالقاسمی ۶۱۵ «
۷ـ « محمدعلی ناصری ۶۱۲ «
۸ـ « مختار ارادت ۶۰۹ «
۹ـ « اصغرمقیمی ۵۸۷ «
۱۰ـ « علی شمشیری ۵۸۷ «
۱۱ـ « حاجی آقارواقی ۵۸۶ «
۱۲ـ « علی‌اکبر صیادی ۵۷۵ «
۱۳ـ « علی‌منافی ۵۴۶ «
۱۴ـ « حسن‌حشمتی ۵۴۳ «
۱۵ـ « غلامحسین‌قاسمی ۵۴۱ «
۱۶ـ « فریدون آزادی ۵۳۰ «
۱۷ـ « مختار تفصیری ۵۲۱ «
۱۸ـ « کاظم رئیسی ۵۱۷ «
۱۹ـ « رضاقلی ناصحی ۵۱۶ «
۲۰ـ « ابراهیم‌شمشیری ۴۹۰ «
۲۱ـ « اصغرعابدینی‌زاده ۴۸۳ «
۲۲ـ « غلام‌باقرزاده ۴۸۲ «
۲۳ـ « مختارشادمان ۴۷۹ «
۲۴ـ « محمودساسانی ۴۷۷ «
۲۵ـ « مهدی ایرانی ۴۷۰ «
۲۶ـ « عابدین صلاحی ۴۶۸ «
۲۷ـ « مهدی‌زواری ۴۶۵ «
۲۸ـ « یوسف‌رهبری ۴۶۰ «
۲۹ـ « جعفر غلی‌زاده ۴۵۸ «
۳۰ـ « باقرحلمی ۴۳۹ «
۳۱ـ « محمدزمانی ۰۳۳ «

جمعه گیجه‌سی دی آینن ۲۸ نده ۳۱ نفر اسگو بلدیه انجمنی اسگونین‌بلدیه‌سالوننده یغیشوب‌مخفی رایله هیئت رئیسه نی انتخاب ایتدیلر و آشاغیدا یازیلان آقالار اکثریت آپاردیلار ،

۱ـ آقای یداله کلانتری ۴۹رایله
۲ـ « علی مناری ۴۸ «
۳ـ « احمد صالح پور ۲۷ «
۴ـ « علی طهماسبی ۲۶ «
۵ـ « محمدعلی ناصری ۲۴ «
۶ـ « جعفر علی‌زاده ۲۲ «
۷ـ « اصغرمقیمی ۲۲ «
۸ـ « رضاقلی ناصحی ۲۲ «
۹ـ « علی شمشیری ۲۱ «

همان آغالار که ۹ نفر هیئت رئیسه انتخاب اولدولار اوز آرالاریندا مخفی رائیله رئیس و معاون و ۲ نفر منشی انتخاب ایدیلدر .

۱ـ آقای کلانتری رئیس بلدیه
۲ـ « احمد صالح پور معاون
۳ـ « علی منلری منشی
۴ـ « محمدعلی ناصری منشی

اسکودن

آذربایجان مطبعه‌سی

ف ـ خ — خاطره‌لریمدن

پلوو !

ملی حکومتیمزی قوراندان ۵ ـ ۱۰ گون گئچمیشدی ساعت ۷ ده چوخ خسته و یورولموش حالدا ایشدن چیقدیم . یولداشلا ریمین بیرینی گورمك قصدایله‌ی ، سویوق هوادا یولا دوشدیم ، منیم قاباغیمجا بیر کیشی بیر قیزیلان گیدیردی ، بو کیشینی شایدسیز هامیمز تانیارسوز ، دیلنچیدر همیشه ئوز ئوزیلن دانیشار اونون دانیشیقلاری چوق ساده در و حیاتین ان واقعی حاللارینی عوامانه سوزلر ایله گوستریر من چوخداندر کی اونی تانیرام وهمیشه یول گیده‌رەك قیزی‌دا دالیجا قاچار ، اول گئجه اونوایکی آی بوندان قاباق گوردیم که دانیشیردی :

ـ بوباده ایش اولار ؟ آخشاما کیمی دولان و آخشام‌دا آج سوسوز ایوه قایت ! منیم کیمی آداملار نه ایچون ئوزبن ئولد یرمیه کی بویله بویله گونلریده گوره ...

قیزیم بیین گل ، الله سنی منیم الیمدن آلسین ... الله‌مصلحتیو اچوخ شکر .

باه ، باه ! هوانه سوووق‌در ، آخی من گیتدیم قرانلیقدا نجه اوتورا جاغام ؟ نه چراخ وار ، نه یورقان وار ، هوا سوووق‌ق ... آج . سوسوززز .

قیز یئری ، بره ده گه‌سن ..

قیزی ایسه اونون دالنجا قاچیردی :

ـ آخی دای نه‌جور گلیم کی ، قاچرام‌دای ...

❁❁❁

او گون ده گینه قیزی ایله گیدیر دی ، من اونون سوزلرینی موضوعین یاریسینده‌ان باشلانماقین گوردیم ،

پلوو ! کیشی پلوو بیزیم ایولرده نه‌قاییریر ؟! بیزیم ایولرده قوو . دیبله‌ر قولاق دوتولار ، پلوو ! پلوو ! قیزین یکه‌یکه دانیشما قیناباخ بیر ! گینه ایسته‌ییرمنی ایته دونده‌رسن ها ! پلووووا ...

بیز اوبله بیر آخر چهارشنبه ده‌ن آخرچهارشنبه‌یه پلوو ئوزی گوره‌ك دای ! ، اونیداهله تاپاق ! کوپگین قیزین اوقدرو یراجیلام کی جین گتیره لاپ‌ها ! پلوو ! قیزدیلووی قوی‌قارنووا پلووا ! گورنه بوبوك ـ بویوك دانیشیر ، اٌلله سوز دیبر که پیشمیش توبوقون گولمگی گلیر ... پلوو ! پلوو !

ماغیل بیز آرپاچوره گین تاپدیق قالدی پلوومیز ! بیرده باق بویله غاط لردن دارتـون سنون کین سنه ویررەم ... پلوو ! بیزبایرام‌دا دا بیر چره‌ك دوگی تاپساق اونی شیله ایله ریك ، سفیه گوبگین قیزن سوزینه بیر باخ !

باه ! باه ! هوا اویله بیل زهر یردی ! قیزبین یری‌قان قوساسان ! پلوو ! بیر کوپك اوغلی آداما بیرشاهی ویرمیر ...

قیزی ایسه دوشونر کن آتاسینن سوزن تصدیق ایدیردی :

دای بیلدیم‌دای ؛ خاطرزاد ایله‌مه . دیك کی ! بیز ایله یاوان چوره‌ك تاپساق بیزه چوقدر ...

بوجوردانیشا دانشا آی ایشیقندا سگیدن خیابانین طولنده گیدیردیلر منده قولاق آسیردیم ...

بوایکی انسانین ان عالی ومهم اولدیقی آرزولارینی و حیاتلارینداا اولان بوچتین مسئله‌لری ایشیدیردیم ..

❁❁❁

بیرهفته بوندان قاباخ ینه اونلاری گوردیم ، قیزتازه لباس گینمیشدی آتاسی‌نین ایسه اگنینده تازه پالتاری واریدی .

آتاسی گینه دانیشارکن یول گیدیردی . ـ کیشی بویله اولاردای ، الله بوحکومتی قورانا عمرویرسین ، یوخسا بوایل سویوقدان ، آجلیقدان اوله‌ردیك ،

قیزی‌دا آتاسینن دالینجا گیده ـ گیده دییردی :

آتا ! بو گونکی درسیمده‌علطیم یوخیدی ، گوردون سنه دییردیم داریخما ...

ملی حکومتیمز قورولـدقدان سونرا اونلاری دارالتربیه‌یه آپاریب لباس ویریب ساخلایبدر ، قیزایسه مدرسه‌ده اوخویور .

سنسیز

هجرینده نگاریم ایشیم افغانیدی‌سنسیز .
آغلار گوزیمین یاشی بتون قانیدی‌سنسیز .
بی مهر و وفاسیزلری گوردو کجه دمادم
بو گوکلوم ایوی خاکیله یکسانیدی‌سنسیز .
اینمیشدی فراقین منی چوخ درده گرفتار
چون شوق وصالین منه درمانیدی سنسیز .
آهیم شرری شعله چکه‌ردی گوکه یردن
قلبم نجه بیر آتش سوزانیدی سنسیز .
کوینده گدا اولماقا مشتاقیدی گوکلوم
نا اهل گدالر منه سلطانیدی سنسیز .
گوردوم او گونش‌تك یوزینی نوره بویاندیم
یوخسا منه عالم قارا زندانیدی‌سنسیز .
گورجك یوزینی گورنجه شاداولدی بو محزون
هجرینده فقط زار پریشانیدی سنسیز .

محزون

اعلان

بو گوندن اعتباراً تبریز قصابلارینن عمومینه اخطار اولنور که شهرین ایچینده هر نوع حیوانلارین کسیله‌سی خسته یا چولاق اولسالاردا اکیدا قدغندور گره‌ك دولتی قصابخانیه آپاروب ذبح ایتسنلر بـو دستورون ـ خلافینه رفتار ایده‌نلر علاوه بوندان که اونلارون ذبح ایلدیقی ات دامپزشگی اداره سنین طرفندن توقیف اولاجاق مقررات اوزره ده شهر مالیه اداره سینن اطلاعیله دولت صندوقنون نفعینه مختلف لر نقدی جریمه یه‌مشمول اولاجاقلار . ـ

آذربایجان فلاحت وزیری ـ دکترمهتاش
ش ـ ۳ تبریز ـ بلدیه رئیسی ـ آتش بیات ماکو

اعلان

نمره ۱۲۸ — ۲۴ـ۱۰ـ۲۹

عموم تبریز اهالیسینن اطلاعندن ئونور اعلان اولور که بو تاریخدن :

۱ - شهرین عمومی تلفن مخابراتی تمام ۲۴ ساعتده مکالمه دن ئوتور آماده دور و مشترکلرین که ایولرینده تلفونلاری وار هر ساعت دانشا بیلرلر .

۲ـ تبریزین شهردن خارج تلفون مخابراتی ـ تبریز زنجان خطرینده همچنین تبریز ـ مراغه ـ میاندآب خطرینده اولان تلفون خانه‌لر ایله دانشماقا هر گون ساعت ۸ صبحدن تا ساعت ۸ عصره قدر آماده دور و عموم اهالی ایلیه بیلرلر دانشالار بوندان علاوه بو آخرده یازیلمش خطلرین تلفونخانه‌لرینده ساعت ۸ صبحه قدرده کشیك برقرار اولوب که هرساعت مکالمه ممکن‌در بونا گوره هر کس که ساعت ۸ عصردن صونرا بو نقطه‌لرایله تلفون مکالمه‌سی ایسته‌سه ایلیه بیلر مکالمه قیمتینی ایکی برابر ویرمکله دانشسون .

۳ـ اگر هر کسین تلفونخانه ایشچیلریندن شکایتی اولسا مستقیماً پست وتلگراف وزارتنه مراجعه ایتمه‌لیدرلر تا اونلارین شکایتنه یتیشلسون .

ش ۵ پست و تلگراف و تلفن و پول وزیری کبیری

اعلان

نمره ۱ر۱۱۵۷۷ — ۲۴ـ۱۰ـ۳۰

بو اداره ایکی نفر املاك ومستغلات ارزیابی‌نین استخدامنه احتیاجی واردر . مایل اولان کسلر ئوز تقاضاسینی تخصص مدرکیله بیله بو اداره‌نین دفترینه یتیرسینلر . ۳ـ۱

آذربایجان ثبت اسناد واملاك مدیرکلی اعتماد ناطقی

اعلان

تبریز شهرینده بیرنجی دفعه سینما « دیده‌بان » بهمن آینن ۲ ـ دن باشلایاراق هر گون هوسدوا شهرینده ۱۲ آوغوستدا کیچیریلمیش .

« ورزش نمایشی »

آدلی ده‌گرلی بویوك فیلم تماشایه قویولور . فیلم ده آذربایجان ، ارمنستان ، گورجوستان وباشقا شوراجمهوریتلرینن ورزش دسته‌لری اشتراك ایدیر .

پروگرامده (دینامو) ایله قیزیل اوردو فتبول دسته لرینن یاریشی گوستریلیر .

ش ۶

اعلان

نمره ۱۱۴۲۰ — ۲۵ر۱۰ر۲۴

او کسلرین که بو گونه‌قدر مالکیت ورقه‌لری صادراولوب لازمدر تیزلیکله ثبت اداره سنین ضبط شعبه‌سندن ورقه‌لرینی آلسینلار و کیم آلماق ایستمرسه قانونی جریمه لراونلاردان آلیناجاقدر .

۵ـ۲ آذربایجان ثبت اسناد واملاك مدیرکلی ـ اعتماد ناطقی

ساهر

شاه اسماعیل

دورینین یادگارلاری

استانبولین ساکت و سس سیز بر گوشه سنده ، مارمارا یا ناظرچنار لار کولگه سنده توپ قاپوسرایی ، قدیم عثمانلی سلطانلارینداان یادگار قالان گوزل بر بنادر .

بیر زمان سلطانلار مسکنی اولان بو قصر بوگون بیر موزه‌یه تبدیل اولونوبدر .

بو قصرده چوق زنگین و آغیر قیمتلی آثار عتیقه ساخلانیلیب و او آثارین ایچینده ، آذربایجان صنعت‌کرلرینین ظریف و سحر انگیز هنرلرینی بارز بر شکلده گوسترن دگرلی اثرلرده گوزه چارپار، مثلا صفویلر دورینه عائد مشهور، مرصع و زنگین (شاه اسماعیل تختی) موزه‌نین سالونلاری*نین بیرینده قویولموشدر.

بو تخت بیر پایه اوزره دوران هندین قیمتلی آغاجلاریندان یونولموش و زربفت اطلسه ساریلمیش و جواهرات ایله مزین بیر تختدر !

او تختین اوزرینده ایشلنمیش اولان زمردلر ، یاقوت لار ، زبرجد و الماسلار بوگون آرتیق جواهر فروشلار صندوقندا دگل ، آنجاق شاعرلرین دیوانندا جلوه‌لنیر !...

نچه میلیارد قیمته صاحب اولان بو بدیعی و افسانوی اثر ، بوگون بیزیم قدیم اینجه صنعتیمیزین نه قدر عالی اولدوغونا ، جانلی بیر شاهددر .

تختین یانی باشندا ، ینه ده شاه اسماعیل‌دن یادگار قالان گوزل بیر ایپک خالچا دیواردان آسیلیدر.

بو خالچا ۱۷ نجی عصرده توخونان فرشلارین بلکه ده ان گوزلی و ان ظریفی‌در .

بو خالچادا ، نازک ایپک تللر ایله تالینان گل بوته‌لر ، و اونداکی سونمز ایشیقلی رنگلر صیربجیلری حیرتده براخیر .

خالچانین اورتاسندا ، بیر ارغوانی زمینه ده ، شاه اسماعیلین سلطنت (طغرا) سی :

« بندهٔ شاه ولایت اسمعیل صفوی »

اوخونور .

ینه ده همان سالوندا ، آینه بند قفسه‌لر ایچینده قیزیل ، گوموش ، مرصع خسروانه ظرفلر آراسندا ، بیر جواهر نشان خنجر و بیرده مرصع زرین کمر گوزه چارپار .

بو خنجرین و زرین کمرین اوزرینده بیزیم بیوک سرداریمز و همشهریمز اولان اسماعیل صفوی‌نین پارلاق آدی حک اولونوبدر .

آبونه چیلریمزه !

اگر روزنامه‌لریمز وقتینده چاتماسا اداره‌میزین دفترینه خبر ویرسین .

آسیا مسئله‌سینین حل ایدیلمه‌سی یولی

۱ نجی صفحه‌دن بقیه

طرفداریدیر . چونکه بو یول اقتصاد جهتنجه هامیدان قدرتلی اولان و آسیا خلقلرینین آراسنا سوخولماغا چالیشان آمریکا کاپیتالیسمینین احتیاجاتنا کاملا اویغون دور .

«مؤلف بین المللی ایش بیرلیگی یاراتماسینا مخالف اولان و بیوک قدرتلر آراسندا موجود اولان تضادلار اوزوندن بئله بیر همکارلیغین ممکن اولمادیغنی ادعا ایده‌نلرین علیهنه‌دالخیر و عکسنه اولاراق اعتقاد ایدیر که موجود اختلافلارین رغمنه بویوک دولتلرین صمیمانه ایش بیرلیگی سایه سینده پاسیفیک‌ده ثابت بیر صلح یاراتماق ممکندر.

بو مبدأ دن حرکت ایده‌رک ، «مؤلف ، بیرنجی مرحله‌ده آمریکانی پاسیفیک ناحیه‌سینده بیر همکارلیق سیاستی تعقیب ایتمگه‌چاغریر.

او ، آمریکانین مرتجع محفللرینه باغلی اولانلارین و محدود بیر تکبره دایانان وئوز استعماری سیاستلرینین اجراسی ایچون بین‌المللی ایش بیرلیگین مخصوصا سووه‌تلر اتفاقنین تعقیب ایتدیگی سوزده « اسرارآمیز » سیاستی قارشیسندا غیر ممکن اولدوغون ایره‌لی سوره‌نلرین علیهنه قیام ایده‌رك یازیر :

« مسئله بونی بلمك دگل که روسیه‌نه ایلمك ایستیر، بلکه بونی بیلمك گره‌کدیر که بیزلر نه‌ایتمك ایستریك اگر بیز نظامی ، اقتصادی و سیاسی ساحه‌ده روسلاری ایش بیرلیگه ایتمگه دعوت ایده‌ك اونلار قبول ایدیب موفقیتی تامین ایلیه جکلر . اگر بونون عکسینه اولاراق بیز هیچ ده هم آهنك اولمایان سوق‌الجیشی مبداءلرین تصرفی ، اقتصادی نفوذ بولگه‌لری یاراتماغا ، و اتحادیه‌لر دوزلتمه‌گه چالیشارساق اونلار بیزدن داها دا ایره‌لی گیده‌بیلرلر... بونا گوره‌ده بیز سووه‌تلرله بوتون مهم بین‌المللی مسئله‌لری مطرح ایلمك امکانندان استفاده ایتمه‌لی‌یك . بیز روسیه‌نی تکله‌مك سیاستیندن احتراز ایتملی یك چونکه بئله بیر سیاست روسیه‌دن آرتیق بیزیم اوزوموزون محاصره ایدیلمه میزه و تك قالمامیزا منجر اولابیلیر (۲۰۱ ـ ۱۹۹ نجی صفحه)

« لاتیموروُن بو کتابی اولحاظدان چوق جالبدر که آمریکادا سووه‌تلر اتفاقینین آسیاداکی مؤثر رولی و خلقلر آراسنداکی وجهه‌سینه و مستعمره ملتلر آراسنداکی اعتبار و نفوذنه معتقد اولان آداملار واردر.

«لاتیمور» بو حقیقتی حسابا قاتیرو پیش بین‌لیك ایلیر. آمریکا طرفیندن اعمال اولونان هر بیر سیاست که سووه‌تلر اتفاقینین آسیاداکی مترقی نفوذون حسابا قاتمازسا موفقیتسیزلیگه دوچار اولاجاقدر ، او بو نظریِ ایره‌لی سورور که آمریکانین شرقده که منافعی سووه‌تلر اتفاقی ایله مخالفت ایتمك یولیله یوخ بلکه موافقت ایتمه‌ك یولی ایله تامین ایده‌بیلیر

آذربایجان ادبیاتی تاریخیندن

هاشم طباطبائی

ملانصرالدین جریانی

ژورنال قادین اسارتنه قارشی چیخاراق آز یاشلی قیزلارین اره ویرمسی چوخ آرواتلیق قادینین اجتماعی حقوق سیزلیقی پوزقون ضیالی لارین اوز آرواتلارینی کنیز کیمی ساخلیوب وقت لرینی فاحشه قادینلارلا گچیتمه‌سنی قیز قاچتماق کیمی غارتلری تنقید آتشنه‌دوتوردی تربیه تحصیل مسئله‌سی دیل الفبا علم‌اینجه‌صنعت مسعله‌لری‌ده ژورنالین ان مهم موضوع لریندن ایدی

ملانصرالدین چوخ مراقلی بیر اسلوبدا یازیردی هرشیئدن اول آنا دیلینن صافلیقی اوغروندا مبارزه ایدیردی . مطبوعاتین کتابلارین توتولدوغی فارسی‌چیلاق‌بلاسنه‌قارشی منتظم مقاله‌لرچاپ ایدیردی ۱۹۰۷ نجی ایلین ۲۱ نجی نمره‌سنده گریلوف تمثیل لرینی آذربایجانجا یا ترجمه مناسبتیله یازیلان (عابرین و گلاب) سرلوحه‌لی یازیر ((اگر کریلوف بیلیدی که ترکلر اونون تمثیل‌لرینی ترك دیلینه ترجمه ایدنده بولچی‌لارا ((عابرین)) و ایتلره ((گلاب)) آدی قویاجاقلار یقین کی گریلوف دا اوز تمثیل لرینی فرنك دیلنده یازاردی)] بورژوا ضیالیلارینن دیل ساحه‌سینده کی خدمتی گوسترمك ایچون ژورنال چوخ کسکین مضمونلی بیرشکیل چك میشدیلر اوچ نفر تمیز گیملی اوخوموش آدام، آذربایجان کندلیسی نین دیلی‌نی کوکوندن چکوب‌چیقارماق ،یرینه باشقا بیر دیل قویماق‌ایستیر اونلارین بیرینن الندە عرب اوبرینن الندە، فارس و اوچومجوسینن الینده روس دیلی واردر . کندلی دییر : آی قارداش منگه دیل سیز اولمامشام بو دیل لری نیه آغزما سوخورسنیز

ژورنال آنا آذربایجان دیلینه حقارت گوزیله باخان اونی اعوام [کندلی کوتلی] دیلی سایان یالانچی و شهرت‌پرست آداملارا اوز ملی دیل و مدنیتنی اونودان مرتجع‌لره جواب اولاراق خالص و تمیز و سلیس آنا دیلی‌نی انکشاف ایتدیریردی . یالنیز عادی معیشت مسئله‌لرینی چوخ درین علمی نظری فلسفی مسئله‌لری‌ده بو دیل ایله ایضاحاچالیشیردی ، آزبیر زماندا هامی دوست‌ده دشمن ده ملانصرالدین ژورنالینن دوتدوغی ساده لیك آچیق‌لیق بولونون یگانه‌دوغرو یول اولدوغنا آذربایجان دیلینن ان رنگین مدنی قشنك بیردیل اولدوغنا ایناندی .

آنجاق (ترکی‌جیلیك) طرفدارلاری دیل مسئله‌لرینده ینه اوز سیاست‌لرینی یریدیردیلر . اونلار عثمانلی ترکجه سنی استانبول شیوه‌سنی آذربایجان خلقی ایچون‌نمونه ایتمك ایستیردیلر (فیوضات) (حیوة) (شلاله) ستونلاریندا بو فکری یریدنلره قارشی (ملانصرالدین)همیشه وورو‌شوردی.

مشهور پان ترکیست صبری بیك ـ زاده خلاخرم بگن بوروحدا اولان یازی‌لارینا قارشی ملانصرالدین سرچه بیك‌زاده خورتان بیك‌امضاسیله‌جواب ویریر اونون ادعالرینی لاغا قویور حرمت دن سالوررد ایدیردی ((ایشیده‌شوخ غزه‌تلره باخالیم کوره‌لیم کی شیمدی هپسی پك ایی ترکی یازیبوریز))

ملانصرالدین بو دیلین ده عرب و فارسی‌دیلی کیمی آذربایجانجایا یاد اولدوغنی اثبات ایدیردی : ملانصرالدین یالنز تنقید ایتمك‌له کفایتلنمیردی او کندلی‌لره فعله‌لره اویره‌دیردی که . [(گرك بیر بیرینزله ال اله ویره‌سینز یعنی بیرلشه‌سینز ، اویره‌دیردی که : گرك‌باشوزا ده‌گن چوماغی قول‌چوماغین الندن آلیب اوز تپه سنه ویراسیز گرك آیلاسیز اولادوزی اوخوداسیز . معارفه ـ مکتبه دوغری گیده سیز ـیا خوزی ملالرین الیندن قورتاراسیز بوتون بسو چاغریشلار ایله ملا نصرالدین ژورنالی حقیقی خلق انتباهینن قباقجیلاری سراینده گیدیردی . کتله لری گله‌جك سوسیالیست انقلابنا حاضرلاماقدادموکراتیا ایده‌آللارینی گنیش یایماقداخلقین گوزینی باغلیان جهالت عواملیق پرده‌لرینی یرتیب آتماقدا استبدادین استعمارچی‌لارین ایچ اوزونی آچماقدا اوخوجولاردا وطن پرورلیك دویغولارینی آرتیرماقدا آذربایجانین استقلالیت‌وسعادتینن دشمن‌لرینه قارشی امان‌سیز و دوام‌لی مبارزه‌ده ملانصرالدین ژورنالی بیوك تاریخی ایشلر گورمشدر

آزادلق و دموکراتیا یولوندا مبارزه آپاران بوژورنالی ایگرمنجی عصرده خلق انتباهاتینن جارچیسی آدلاندیرماق ممکندر :

مملکت خبرلری

یکشنبه گونی دی آیینن ۳۰ ندا اسکو مالیه رئیسی‌نین دعوتنه گوره اسکودن مالك و تجار و اصناف طبقه‌سندن شهرداری سالوننه جمع اولوب ماده ۸ مالیات بر درآمد اطرافندا صحبت ایلییندن صونرا ئوز آرالاریندان ۳ نفر ۱ آقای ارادت مالك‌لر طرفیندن ۲ـ آقای نصیرپور تاجرلر طرفیندن ۳ـ آقای علی اصناف طرفندن تشخص کمیسیونی عضوبتنه انتخاب اولدیلار.

انتخاباتین نتیجه‌سی

داخله وزارتیندن بیلدیریلدیگنه گوره آشاغیدا آدلاری قید اولان شهرلرده بلدیه انجمنلاری سئچگیلری خاتمه تاپمیشدر:

مراغه‌ده	دی آیینن ۲۵ نده
میانه‌ده	، ۲۷ ،
زنجان	، ۲۷ ،
شبستر	، ۲۷ ،
بناب	، ۲۷ ،
مرند	، ۲۵ ،
میاندواب	، ۲۵ ،

دنیا خبرلری

۱ صفحه دن بقیه

یونانستاندا سولچی پارتیلر گله‌جك سئچگیلرده اتحاد ایده‌جکلری خط مشی خصوصندا داماسکینوس سوخولیس ، و سووه‌ر اتفاقی ،امریکا وانگلیس ائلچی‌لرینه خطابا بیر بیانیه نشر ایتمیشلر .

بلژیك‌ده

بلژیك باش‌وزیرین ((وان آکر)) مطبوعات جلسه‌سینده دیمیشدیر که : ((بلژیك قرالی لئوپولد سئچگیلردن سونرا آراء عمومیه مراجعت ایدیلدیگی تقدیرده سلطنت‌دن چکیلیب چکیلمیه‌جگنه قرار ویره‌جگینی بیلدیرمیشدر . بو تقاضا دولت طرفیندن ردایدیلمیشدر

ایتالیادا

((جیورنالردل‌ماسگینو))غزیته سینین لندن مخبری خبرویریر که ایتالیا ایله حملی مقاوله‌لری امضالاندیقدان سونرا انگلیس دولتی ایتالیا ایله بیر تجارتی معاهده عقد ایتمگه قرار ویرمیشدیر.

چین‌ده

چین فرقه‌لر ممثل لریندن مرکب کمسیون ، چین‌ده ملی حکومت ایجاد ایتمك باره سینده کی مطالعه‌لرین بیر هفته داها دوام ایتدیره‌جکدیر . بو جلسه ده چین باش وزیری دکتر [[سونك)) ون‌واشنگتن ائلچی‌لیگینه یامتفق ملتلر کنفرانسی نماینده‌لیگنه اعزام ایدیلمه‌سی‌ده مطالعه اولونا جاقدر .
